خبر

بالاخره می‌شود ۲/۵میلیون شغل ایجاد کرد یا نه؟

پایگاه اطلاع‌رسانی دولت سخنان وزیر کار را تغییر داد

■ **شرق:** ماجرای ایجاد ۲/۵میلیون شغل در سال جدید به جایی رسیده است که ظاهرا بیش از هر کس دیگری گروهی از مدیران اقتصادی دولت را آزرده‌خاطر کرده است. بدون تعارف تا امروز همه کارشناسان اقتصادی با تعجب به ادعای دولت برای ایجاد ۲/۵میلیون شغل در سال جدید نگاه کرده‌اند ولی از سوی دیگر دولتی‌ها اصرار دارند که کارشناسان اشتباه می‌کنند و حتما می‌شود ۲/۵میلیون شغل تا پایان امسال ایجاد کرد. در این میان محمود بهمنی، رییس‌کل بانک مرکزی نیز خیال دولتی‌ها را آسوده کرده است و می‌گوید تا پایان امسال یا در هفت ماه باقیمانده از سال ۹۰، با تزریق ۵۸هزارمیلیارد تومان پول به کلی مشکل ایجاد اشتغال بر طرف می‌شود. ظاهرا البته با پول، هر کاری می‌شود کرد. در این میان اما خود دولتی‌ها یا برخی از آنها ادعاهای خود را قبول ندارند. مثلا وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌گوید این تعداد شغل تا دو سال دیگر عملی می‌شود اما پایگاه اطلاع‌رسانی دولت هنگام تنظیم خبر، این حرف آقای وزیر را تصحیح می‌کند و به جای آقای وزیر می‌نویسد که نه‌خیر، تا پایان امسال ۲/۵میلیون شغل ایجاد می‌شود. البته خبرگزاری رسمی دولت ظاهرا به متن گفته‌های وزیر وفادار بوده اما پایگاه خبری دولت در متن خبری کمی دست برده است. بدون شک در دولت هیچ چاره‌ای نیست جز اینکه همه بپذیرند تا پایان سال ۲/۵میلیون شغل ایجاد می‌شود. بهمنی، رییس‌کل بانک مرکزی نیز با چاپ اسکناس به میزان ۵۸هزار میلیارد تومان هزینه این باور را می‌دهد. به اخبار زیر و منابع آنها دقت کنید:

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ایجاد ۲/۵میلیون فرصت شغلی در کشور طی دو سال قطعی است

ایرنا: وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: به‌طور قطع طی دو سال آینده ۲/۵میلیون فرصت شغلی در کشور ایجاد خواهد شد. محمدرضا شیخ‌الاسلامی در مراسم جشن خودکفایی هزار و ۹۰۰خانواده تحت پوشش کمیته امداد استان البرز در تالار شهیدان نژادفلاح کرج افزود: در سال گذشته یک میلیون و ۶۰۰هزار فرصت شغلی در سطح کشور ایجاد شد. وی ادامه داد: از تجربه‌های سال گذشته در زمینه اشتغال‌زایی باید بیشترین بهره را برای افزایش فرصت‌های شغلی در کشور برد.

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی: امسال ایجاد ۲/۵ میلیون فرصت شغلی در کشور قطعی است

پایگاه اطلاع‌رسانی دولت به نقل از ایرنا: وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: تا پایان سال‌جاری به طور قطع دومیلیون و ۵۰۰هزار فرصت شغلی در کشور ایجاد می‌شود.

عبدالرضا شیخ‌الاسلامی در مراسم جشن خودکفایی هزار و ۹۰۰خانواده تحت پوشش کمیته امداد استان البرز در تالار شهیدان نژادفلاح کرج افزود: در سال گذشته یک‌میلیون و ۶۰۰هزار فرصت شغلی در سطح کشور ایجاد شد. وی ادامه داد: از تجربه‌های سال گذشته در زمینه اشتغال‌زایی باید بیشترین بهره را برای افزایش فرصت‌های شغلی در کشور برد.

افزایش مجدد قیمت شیر در نیمه دوم امسال منتفی شد

■ **فارس:** معاون برنامه‌ریزی استانداری تهران گفت: قرار نیست قیمت شیر در نیمه دوم سال افزایش یابد. نعمت‌الله ترکی در واکنش به این سوال که شایعاتی مبنی بر افزایش مجدد قیمت شیر در نیمه دوم سال مطرح است، اظهار داشت: قرار نیست افزایش قیمت شیر پس از شهریور ماه اتفاق بیفتد. وی افزود: توافق انجام‌شده برای شیر، ۵۲۰ تومان تا پایان سال‌جاری اعتبار دارد و اتحادیه دامداران و کارخانجات لبنیات در این زمینه با استانداری توافق کرده‌اند. فعالان حوزه لبنیات زمزمه افزایش قیمت شیر و لبنیات را مطرح می‌کنند و معتقدند قیمت اعلام‌شده برای شیر تا پایان شهریورماه است و پس از آن باید دوباره در قیمت‌ها تجدید نظر شود.

ارزیابی شتاب تمایل به بانکداری در گفت‌وگو با موسی غنی‌نژاد:

بوی سود را از بانکداری استشمام کرده‌اند

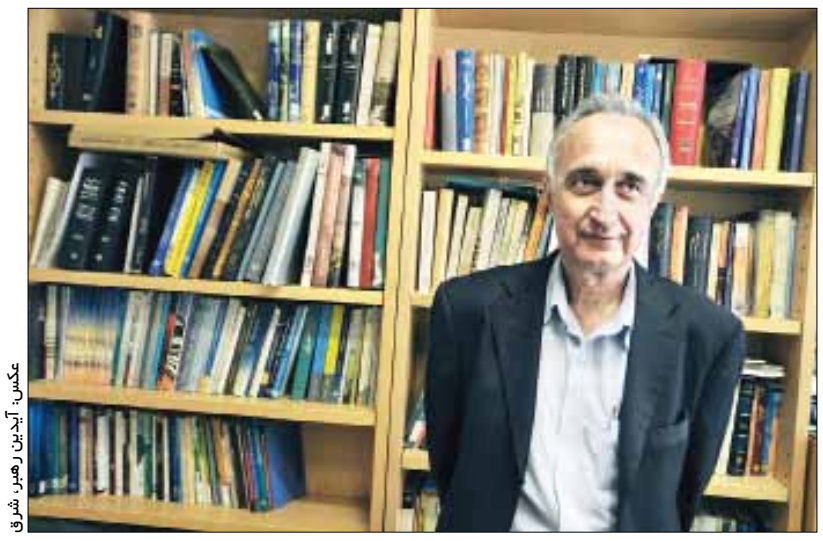
عکس: آیدین رهبر، شرق

شرق، راشل آرامیان: تخمین‌زده می‌شد تا پایان سال‌جاری تعداد بانک‌های موجود به ۳۳ بانک افزایش یابد. برخی از بانک‌ها از تبدیل موسسات مالی و اعتباری به بانک پدید می‌آیند و برخی نیز از همان ابتدای کار در تلاشند در قامت یک بانک روی صحنه بیایند. گرایش به فعالیت‌های بانکی و پولی تقریبا دو، سه‌سالی است شتاب گرفته یعنی دقیقا از زمانی که رکود دامن تولید و تولیدکنندگان را گرفت و خواب را از این گروه از فعالان اقتصادی ربود. برخی از سرمایه‌گذاران اقتصادی که هوش و ذکاوتی داشتند و البته پول و پله، آن را صرف تاسیس بانک کردند و برخی نیز خواهان تاسیس بانک در سال ۹۰ شدند. خبر سوددهی فعالیت‌های بانکی به گوش سران بنگاه‌های اقتصادی هم رسید. آنان نیز سعی کردند از قافله جا نمانند تا هم مشکل تامین منابع را برای ارگان خود حل کنند و هم در کنار آن به سودی دست یابند؛ غافل از آنکه بانک مرکزی با متوقف کردن صدور مجوز تاسیس بانک خواب خوش آنانی را که منتظر موافقت این نهاد بودند، بر هم می‌زند. موسی غنی‌نژاد، علت شتاب تاسیس بانک را در سودآوری این بخش می‌داند که در سایر بخش‌ها دیده نمی‌شود. البته گویا دولت نیز به یاری بانک مرکزی نقدینگی در کشور را افزایش داده و در نتیجه فضا را برای فعالیت این حجم از بانک‌ها مهیا کرده است. از لابه‌لای سخنان این کارشناس اقتصادی چنین برمی‌آید که او با افزایش بانک‌ها مخالفتی ندارد چیزی که از نظر وی قابل توجه می‌نماید، گرایش بنگاه‌های اقتصادی به تاسیس بانک است که به تعبیر او چنین اقدامی نزد سایر کشورها رایج نیست. غنی‌نژاد در گفت‌وگو همواره بر این نکته تاکید می‌کرد که با توقف صدور مجوز فعالیت نمی‌توان فعالان اقتصادی را به سایر فعالیت‌های اقتصادی واداشت. او بر نکات دیگری نیز تاکید کرد که مشروح نظرات این کارشناس اقتصادی در پی می‌آید:

■■■

نرخ رشد بانک‌ها در سال‌جاری، بسیاری را نگران کرده است. بانک مرکزی، نیز در همین راستا اعلام کرده مجوز تاسیس بانک تا دو، سه‌سال دیگر صادر نمی‌شود. برخی از کارشناسان رکود را عامل اصلی رشد تاسیس بانک‌ها می‌دانند؛ شما چه عواملی را در ایجاد این پدیده موثر می‌دانید؟

به عقیده من، تقاضا برای تاسیس بانک را باید از منظر دیگری نگریست. یعنی باید دید چرا سایر فعالیت‌های اقتصادی داوطلب ندارند در حالی که چنین رونقی در بازار پول مشاهده می‌شود و دوم اینکه، چه دلیلی وجود دارد که تقاضا برای تاسیس بانک تا این حد افزایش یافته است؛ زیرا اگر تاسیس بانک برای سرمایه‌گذاران سودآور نباشد، آنان به سوی تاسیس بانک نخواهند رفت. حال باید دید چرا فعالیت‌های بانکی تا این حد به سوی رونق در حال حرکت است.

به جز سودآوری، آیا رکود می‌تواند عاملی برای تاسیس بانک در سال‌جاری و البته سال‌های اخیر تلقی شود.

خیر. به نظر من دوره رکود نمی‌تواند عامل افزایش نرخ رشد بانک در دو، سه سال اخیر باشد زیرا در دوره رکود بانک‌ها بیشتر ورشکسته می‌شوند و به همین دلیل کسی تمایل به تاسیس بانک پیدا نمی‌کند. به نظر می‌رسد به دلیل اینکه در سایر بخش‌های اقتصادی امکان سرمایه‌گذاری وجود ندارد، تمایل سرمایه‌گذاران به فعالیت‌های مالی و بانکی بیشتر شده است.

شما علت این گرایش را چه می‌دانید؟

در سال‌های اخیر دولت سیاست‌هایی را در پیش گرفت که منجر به تزریق حجم وسیعی از نقدینگی به اقتصاد کشور شد. این حجم از نقدینگی نیاز به مدیریت دارد که این خود نیازمند ابزارهایی است. در حقیقت بانک‌ها در چنین فضایی است که رشد می‌کنند. بانک مرکزی هم نمی‌تواند از طریق تصمیمات اداری این مساله را کنترل کند، مگر اینکه این نهاد یک تحقیق جامعی در این‌باره انجام دهد تا به این نکته پی ببرد که سازوکارهای نظام بانکی ما چگونه است که تقاضا برای تاسیس بانک را تا این حد افزایش می‌دهد. البته تعداد زیادی از بانک‌هایی که در سال ۹۰ تاسیس شده‌اند یا قرار است تا پایان سال‌جاری تاسیس شوند، موسسه‌های مالی و اعتباری هستند که در نتیجه فشارهای بانک مرکزی، شکل بانک را به خود گرفته‌اند. این موسسات رفته‌رفته به بانک تبدیل می‌شوند و در این راه از امتیازات زیادی نیز بهره می‌گیرند، بنابراین این انگیزه‌ای می‌شود تا به بانک تبدیل شوند. البته بانک مرکزی نیز ترجیح می‌دهد برای کنترل بیشتر فعالیت‌های پولی، همه نهادهای فعال در این بخش مجوز فعالیت از این نهاد را داشته باشند. دلیل این اتفاق هم این است که نظام بانکداری دولتی ما نتوانسته به نحواحسن وظایف خود را انجام دهد. در نتیجه مردم وجوه‌شان را نزد موسسات اعتباری سپرده کرده‌اند زیرا آنها با شرایط متفاوت‌تری از بانک‌های دولتی بازدهی دارند. براین اساس ما در یک دوره شاهد بودیم که موسسات مالی و اعتباری به ناگاه افزایش یافتند و در حال حاضر نیز به دنبال تبدیل شدن به بانک هستند. مساله دیگر در این زمینه به نهادهای اقتصادی موجود در جامعه بازمی‌گردد که در سال‌های اخیر به دنبال تاسیس بانک بوده‌اند. برخی مانند شهرداری موفق شدند و برخی نیز مانند وزارت نفت همچنان به دنبال کسب موافقت بانک مرکزی برای تاسیس بانک هستند. برای نمونه شهرداری تلاش کرد بانکی برای خود ایجاد کند و در نتیجه بانک شهر راه‌اندازی شد تا به این ترتیب معضلات مالی خود را حل کند. سازمان میراث فرهنگی نیز با تاسیس بانک گردشگری در تلاش بود منابع مورد نیاز خود را تامین کند.

اینکه هر نهاد و سازمان اقتصادی به دنبال تاسیس بانک است را اتفاقی مثبت ارزیابی می‌کنید یا منفی؟

به نظر من، این اتفاق نشانه خوبی نیست. معمولا بانک‌هایی که به ارگان و نهاد خاصی وابسته هستند که فعالیت اقتصادی انجام می‌دهند، چندان در دنیا مرسوم نیستند. بانک باید فعالیت بانکی انجام دهد و این کاری است که باید برای عامه انجام شود. فعالیت بانکی برای یک موسسه یا نهاد خاص، کار درستی نیست.

چرا درست نیست؟

زیرا احتمال بروز فساد در آن سیستم افزایش می‌یابد. به این صورت که اگر رابطه بانک تاسیس‌شده و آن نهاد اقتصادی، شفاف نباشد این می‌تواند منشاء فساد باشد.

گفتید تاسیس بانک توسط یک نهاد اقتصادی چندان مرسوم نیست، چرا؟

زیرا بانک‌ها نباید مستقیما در سرمایه‌گذاری دخالت کنند مگر اینکه این بانک‌ها، بانک‌های سرمایه‌گذاری باشند که این وظیفه را هم به طور عامه انجام می‌دهند اما اینکه بانکی برای یک فعالیت و ارگان خاص، تاسیس شود مثل شهرداری، چندان در دنیا مرسوم نیست.

بانک مرکزی روند صدور مجوز برای تاسیس بانک را متوقف کرده است؟ آیا می‌توان با استفاده از سیاست‌هایی از این دست، افراد را به سایر فعالیت‌های اقتصادی که رونقی ندارند، واداشت؟

این تصمیم بانک مرکزی کاملا نادرست است. با تصمیمات اداری نمی‌توان مشکلات اقتصادی را حل کرد. مسایل اقتصادی، راه‌حل‌های اقتصادی دارد. اینکه مجوز تاسیس بانک صادر نشود، با این هدف که منابع به سوی تولید هدایت شود، استدلال غیرمنطقی است.

به احتمال زیاد تا پایان سال ۹۰، تعداد بانک‌های موجود به ۳۳ بانک بالغ می‌شود، این نرخ رشد طبیعی است؟

با این نرخ رشد نمی‌توان نتیجه‌گیری کرد، زیرا عوامل مقطعی در افزایش نرخ رشد بانک‌ها در سال‌جاری موثر بوده است. عرض کردم، چند موسسه مالی تبدیل به بانک شده‌اند و این اتفاق در این مقطع موجب افزایش نرخ رشد بانک‌ها شده است و احتمالا در آینده این‌گونه نخواهد شد اما اینکه بانک مرکزی دیگر مجوز تاسیس بانک صادر نکند، این تصمیم رقابت در نظام بانکی را از بین می‌برد. بالاخره اگر بازار بانکی سودآور است و فعالان اقتصادی ترجیح می‌دهند به جای کارهای تولیدی وارد فعالیت‌های مالی شوند، بانک مرکزی نباید از این امر جلوگیری کند. بهتر است این نهاد بررسی کند که چرا سرمایه‌گذاران بیش از سایر بخش‌ها طالب ورود به فعالیت‌های بانکی هستند.

در این بین بسیاری از کارشناسان اقتصادی می‌گویند اقتصاد ما ظرفیت تاسیس این میزان بانک را ندارد. حتی برخی پیشنهاد می‌دهند بانک‌های کوچک برای توانمندی بیشتر باید در هم ادغام شوند.

در خصوص فعالیت‌های اقتصادی به این شکل نمی‌توان قضاوت کرد. این رویکرد، به هیچ‌وجه رویکرد درستی نیست. اینکه بانک کوچک به صرفه است یا خیر، سرمایه‌گذاران آن بهتر از هر کسی می‌دانند که فعالیت بانک کوچک‌شان به صرفه است یا نیست؟ از بیرون مجموعه نمی‌توان برای آنها تصمیم‌گیری کرد. سرمایه‌گذاران در صورتی‌که منافع خود را در ادغام ببینند، حتما این کار را خواهند کرد، در غیر این صورت به فعالیت خود به شکل فعلی ادامه خواهند داد. افزایش تقاضا برای تاسیس بانک، بیانگر این نکته است که ارزیابی سرمایه‌گذاران نشان می‌دهد، تاسیس بانک برای سرمایه‌گذاری و کسب سود مناسب‌تر از سرمایه‌گذاری در سایربخش‌هاست.

شما می‌دانید که اقتصاد ما یک اقتصاد دستوری است. کاهش نرخ سود بانکی، تعیین سقف و کف برای نرخ سود عقود مشارکتی و... همه و همه نشان از این واقعیت دارند. با تمامی این تفاسیر، باز هم تاسیس بانک سودآور به نظر می‌رسد؟

ظاهر امر این است که بانک مرکزی قیمت‌گذاری می‌کند و اجازه نمی‌دهد نرخ سود بانکی افزایش یابد. برای نمونه بانک مرکزی سقف سود سپرده‌ها را ۱۵درصد، نرخ سود تسهیلات براساس عقود مبادله‌ای را ۱۱ و ۱۴درصد و سقف و کف نرخ سود عقود مشارکتی را نیز ۱۴ و ۱۷درصد تعیین کرده است اما بانک‌ها به‌ویژه در سال‌های اخیر عمده عقودی که در تسهیلات به کار گرفته‌اند، عقود مشارکتی بوده به این دلیل که نرخ سود تسهیلات براساس عقود مبادله‌ای شش‌سال است که به صورت دستوری به بانک‌ها ابلاغ می‌شود، در حالی که نرخ سود در عقود مشارکتی در توافقی میان بانک و مشتری مشخص می‌شود و به بیان دیگر دست بانک‌ها باز است تا نرخ سود بالاتری از مشتریان طلب کنند. بنابراین در ظاهر نرخ سود بانکی کاهش یافته اما در عمل زمانی که فردی برای دریافت تسهیلات به بانک مراجعه می‌کند، باید نرخ سود بالاتری نسبت به نرخ‌های مصوب به بانک پرداخت کند. از سوی دیگر بانک مرکزی بانک‌ها را ملزم کرده تا نرخ سود سپرده‌ها را نیز کاهش دهند. مسلم است که در این شرایط فعالیت بانکی سودآور خواهد بود و مشتاقان بوی سود آن را استشمام کرده‌اند.

تاسیس این همه بانک نشان از رونق فعالیت‌های خدماتی و رکود فعالیت‌های تولیدی دارد. این چه تبعاتی برای اقتصاد دارد؟

من آن‌گونه که برخی تولید و خدمات را از یکدیگر جدا می‌دانند، این دو مقوله را جدا از یکدیگر نمی‌دانم. خدمات نیز نیاز جامعه است که این حجم تقاضا برای آن وجود دارد. اما مساله این نیست که گرایش به خدمات نسبت به سایر فعالیت‌ها رشد کرده، باید دید که آیا ما رشد متناسبی در کل اقتصادمان داشته‌ایم یا خیر؟ یا اینکه بخشی از اقتصاد به دلایلی که چندان روشن و شفاف نیست، به صورت غیرمتعارفی رشد کرده است. توجه به این مسایل، مهم به نظر می‌رسد. اینکه در یک وضعیت طبیعی قرار داشته باشیم و رشد خدمات خیلی بالا برود، این اتفاق اشکالی ندارد. در کشورهای پیشرفته نیز سهم فعالیت‌های خدماتی در تولید ناخالص داخلی بالاست. این به خودی خود مساله‌ای نیست. ما باید ببینیم در یک وضعیت متعارف به این میزان رشد در فعالیت‌های خدماتی رسیده‌ایم یا اینکه سایر بخش‌ها به دلایلی دچار محدودیت شده‌اند و قادر به رشد نیستند و در این میان تنها یک کانال برای فعالیت مانده که آن هم فعالیت‌های خدماتی است. رشد تنها در یک بخش نشان از وجود بیماری در اقتصاد دارد که متاسفانه گرفتار آن شده‌ایم.

ورود سرمایه‌گذاران به فعالیت‌های خدماتی از جمله تاسیس بانک را مثبت ارزیابی می‌کنید یا منفی؟

برای این اتفاق نمی‌شود معایب و مزایا تعیین کرد. فعالیت‌های خدماتی نیز از جمله فعالیت‌های اقتصادی سرمایه‌گذاری است. مثل این است که گفته شود آیا تاسیس کارخانه تولید سیمان با وجود این حجم از سیمان در کشور، مثبت است یا منفی؟ باید دید سرمایه‌گذاران این گروه از فعالیت‌ها در چه وضعیتی هستند و چرا وارد فعالیت در آن می‌شوند و چه انتظاراتی از آن دارند؟ کسانی که خارج از مجموعه سرمایه‌گذاران هستند، نمی‌توانند در خصوص این مساله اظهارنظر کنند.

خبر

در پنج ماه اول امسال محقق شد

۲۳/۸میلیارد دلار واردات کالا به کشور

■ **ایسنا:** در پنج ماهه اول سال‌جاری صادرات غیرنفتی کشورمان با احتساب میعانات گازی ۴۰/۱۹درصد در مقایسه با مدت مشابه سال قبل افزایش یافت و به رقم ۱۶میلیارد و ۹۵۹میلیون دلار رسید. عباس معمارنژاد، معاون وزیر اقتصاد و رییس‌کل گمرک ایران اظهار کرد: وزن این میزان صادرات غیرنفتی نیز ۱۱/۹۴درصد رشد داشت و در این مدت ۳۰میلیون و ۸۵۵هزار تن انواع کالا به سایر کشورها صادر شده است. معمارنژاد گفت: در پنج ماهه اول سال گذشته، صادرات غیرنفتی کشورمان ۲۷میلیون و ۵۶۳هزار تن، به ارزش ۱۲میلیارد و ۹۷میلیون دلار بود. رییس‌کل گمرک ایران افزود: در این مدت ۱۴میلیون و ۴۳هزار تن کالا به ارزش ۲۳میلیارد و ۸۳۵میلیون دلار نیز وارد کشور شد که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل به لحاظ وزن ۲۹/۰۹درصد و از نظر ارزش ۳/۰۲درصد کاهش داشته است. به گفته وی، در پنج ماهه اول سال گذشته، ۱۹میلیون و ۸۰۳هزار تن انواع کالا به ارزش ۲۴میلیارد و ۵۷۶میلیون دلار وارد ایران شده بود.

اقلام عمده صادرات

رییس‌کل گمرک ایران گفت: در مدت یادشده پروپان مایع‌شده با ۹۵۲میلیون دلار و اختصاص سهم ارزشی ۷/۴۵درصد از کل صادرات غیرنفتی، عمده‌ترین کالای صادراتی کشورمان بود و پس از آن به ترتیب گازهای نفتی و هیدروکربورهای گازی‌شکل مایع‌شده با ۹۲۱میلیون دلار و سهم ارزشی ۷/۲۱درصد و بوتان مایع‌شده با ۵۶۹میلیون دلار و سهم ارزشی ۴/۴۶درصد قرار دارند.

اقلام عمده واردات

به گفته رییس‌کل گمرک ایران، در پنج ماهه اول سال‌جاری شمش از آهن و فولاد غیرممزوج مهم‌ترین کالای وارداتی کشورمان بود و در این مدت یک‌میلیارد و ۱۱۸میلیون دلار شمش آهن و فولاد وارد کشورمان شد و در مجموع ۴/۶۹ درصد از کل واردات کشورمان را به خود اختصاص داد. براساس اعلام روابط عمومی گمرک، همچنین دانه ذرت دامی به ارزش ۴۹۳میلیون دلار و سهم ارزشی ۲/۰۷ درصد از کل واردات، دومین کالای وارداتی کشورمان در این مدت بود و برنج نیز با ارزش ۴۶۴میلیون دلار و با اختصاص ۱/۹۵ درصد از کل ارزش واردات در جایگاه بعدی قرار گرفت.

رییس‌کل گمرک ایران افزود: امارات متحده عربی، چین، آلمان، کره‌جنوبی و ترکیه به ترتیب عمده‌ترین صادرکنندگان انواع کالا در مدت یادشده به ایران بودند.

استعلام‌قیمت

دفتر برنامه توسعه سازمان ملل متحد در نظر دارد یک سری ابزار آلات را از طریق مناقصه خریداری نماید. لذا از شرکت‌های ثبت شده فعال و یا فروشگاه‌های معتبر دارای مجوز کسب علاقه‌مند دعوت می‌شود با مراجعه به سایت اینترنتی
http://www.undp.org.ir/procurement.aspx
شرح دقیق مناقصه را مطالعه و متعاقبا پیشنهاد مالی و سایر مدارک لازم را طبق دستورالعمل به این سازمان ارسال نمایند.